

Uchwała Nr 203/2015
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 11 czerwca 2015 r.

dotycząca projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie
szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania stypendiów naukowych
dla wybitnych młodych naukowców

Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 maja 2015 r. (pismo DN.SPM.1220.4.2015), projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców, Rada Główna, stosownie do art. 45, ust. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), uchwała co następuje.

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego po przeanalizowaniu projektu Rozporządzenia z dnia 7 maja 2015 r. zgłasza następujące uwagi.

1. Brak choćby przybliżonych cech czy parametrów pozwalających identyfikować kategorię wybitnego młodego naukowca. Biorąc pod uwagę kryteria wyszczególnione w par.4 ust. 3 tworzy się warunki dla składania wniosków przez jednostki naukowe, które w ujęciu ogólnokrajowym tworzą duże zbiory kandydatów, utrudniając lub ograniczając szczegółową weryfikację i porównania kandydatów.
2. Rozporządzenie nie określa w żaden sposób wielkości środków przeznaczanych na stypendia dla wybitnych młodych naukowców (par. 2 ust. 1 „minister” przyznaje corocznie, w drodze konkursu, środki finansowe na finansowanie stypendiów Literalne zapisy nie przesądzają ani wartości środków ani nie są jednoznaczne co do charakteru konkursu na podstawie, którego środki te są przyznawane. Nie ma też informacji ani o minimalnej ani maksymalnej liczbie stypendiów. Jedynie w OSR wskazuje się na wysokość i liczbę takich stypendiów w odniesieniu do 2014 r.
3. W par. 4 ust. 3 wyróżniono cztery grupy kryteriów oceny wniosków bez wskazania ich wagi w całościowej ocenie wniosku. Nie zawarto też żadnych wytycznych odnośnie trybu rozpatrywania wniosków z uwzględnieniem tych kryteriów. Nie wiadomo, jaką wagę mają poszczególne kryteria oceny.
4. Par. 4 ust. 4 – nie wskazuje wyraźnie, czy zespół sporządza jedną listę (sugeruje to użyta liczba pojedyncza), czy odrębną dla każdego obszaru wiedzy. Nie wiadomo jakimi kryteriami ma się kierować zespół określając miesięczną wysokość stypendium lub okres, na który ma być przyznane.
5. Wobec braku jednoznacznego określenia, kto przyznaje stypendia kandydatom, zapisy par. 4 ust.4 nie przesądzają czy istnieje procedura odwoławcza.
6. Par. 5 ust. 4 – przewiduje obowiązek informowania przez stypendystę o podjęciu zatrudnienia w innej jednostce niż pośrednicząca w wypłacie stypendium. Informację taką powinien otrzymać nie tylko minister ale i ta jednostka, ponieważ zmiana miejsca zatrudnienia wpływa na wypłatę stypendium - dotychczas wypłacająca jednostka przestaje być uprawniona bo umowy zawarte przez nią z

- ministrem i stypendystą wygasają z mocy prawa z dniem podjęcia przez stypendystę w innej jednostce.
7. Par. 5 ust. 6 – należałoby tu wyraźnie zaznaczyć, że chodzi o zatrudnienie w innej jednostce naukowej. Niestety w projekcie używa się określeń „jednostka” i „jednostka naukowa” w sposób dość niespójny. Termin „jednostka naukowa” jest zdefiniowany w ustawie o zasadach finansowania nauki i powinien być w rozporządzeniu używany zgodnie z tym znaczeniem. Obowiązek zawarcia nowej umowy może być nałożony tylko na jednostkę naukową w rozumieniu ustawy.
 8. Par. 5 ust. 7 – reguluje skutki zaprzestania działalności naukowej przez stypendystę. Zasadne wydaje się, aby stypendysta informował o tym fakcie jednostkę naukową pośredniczącą w wypłacie stypendium.
 9. Par.5 ust.7 – pozostawia nieuregulowaną sprawę, zwrotu pobranych rat stypendiów w relacji stypendysta – jednostka naukowa. Rozporządzenie nie zawiera ramowego wzoru umów pomiędzy stypendystą, jednostką naukową, ministrem.
 10. Załącznik do rozporządzenia:
 - Część B: informacje o kandydacie – zbyt szerokie. Nie wiadomo do czego są potrzebne na przykład imiona rodziców kandydata, czy nazwisko panięskie. Jeśli ma to służyć identyfikacji osoby, to zdecydowanie lepszym rozwiązaniem byłby PESEL.
 - Niejasne są zapisy dotyczące informacji o miejscach zatrudnienia i zajmowanych stanowiskach z punktu widzenia celu stypendium.
 - W pkt. 8 wyliczenie informacji nie wyczerpuje kategorii doświadczenia
 - W oświadczeniu kandydata brak deklaracji o tym, że informacje przekazane przez niego są zgodne ze stanem faktycznym podczas gdy taki obowiązek przypisuje się wnioskodawcy.
 - Biorąc pod uwagę zróżnicowanie ilościowo-jakościowe rad naukowych/rad wydziału warto rozważyć zastąpienie opinii organu kolegialnego opinią rekomendującą osoby znającej dokonania kandydata, przyjętej przez odpowiednie gremium.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wiceprzewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak